

7.

ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษานอกระบบ ของประชาชน
ในเขตทุ่งกุลาร่องไห้

นายโยธิน ใจชื่น

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-664-9

009423

i 17074149

Problems of and Needs for Non-Formal Education of People
in Tung Kula Ronghai Area

Mr. Yothin Jaishuen

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1984

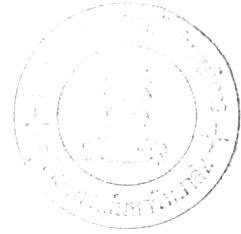
ISEN 974-563-664-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาจากระบบ ของประชาชน
ในเขตทุ่งกุลาร้องไห้

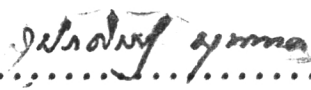
โดย นายโยธิน ใจชื่น

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์

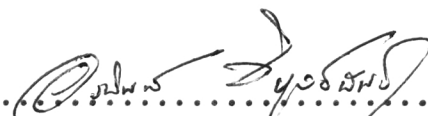
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุนตา นพคุณ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของประชาชน
ในเขตทุ่งกุลาร่องไห้

ชื่อนิสิต นายโยธิน ใจชื่น

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพันธ์ วิบูลย์พันธุ์

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

ปีการศึกษา 252๘

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาและความต้องการด้านการศึกษาของประชาชน ในเขตทุ่งกุลาร่องไห้
กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนจาก 6 หมู่บ้าน จำนวน 279 คน และผู้นำท้องถิ่นจาก 6 หมู่
บ้านเดียวกัน จำนวน 46 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หรือตอบแบบสอบถาม
เสนอข้อมูลเป็นค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบที

ผลการวิเคราะห์พบว่า

1. สิ่งที่เป็นปัญหาของประชาชนเป็นส่วนรวมคือ การไม่มีศูนย์เด็กปฐมวัย
การไม่มีสนามเด็กเล่นในหมู่บ้าน และการไม่มีหน่วยงานใดเปิดอบรมวิชาชีพให้
2. ความต้องการด้านการศึกษาของระบบ
2.1 ความรู้สายสามัญ โดยส่วนรวมประชาชนต้องการการศึกษา
ผู้ใหญ่ ระดับ 3 และระดับ 4 มากกว่าระดับอื่น เพศหญิงต้องการการศึกษาระดับ 4
มากกว่าเพศชาย

2.2 ความรู้สายอาชีพ

2.2.1 ความรู้ด้านการเพาะปลูก โดยส่วนรวมประชาชนต้องการความรู้ในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช การอนุรักษ์ดิน การอนุรักษ์น้ำ การปลูกผักสวนครัว การรู้จักคัดเลือกพันธุ์พืช การทำปุ๋ยหมัก และการเพาะเห็ดฟาง

2.2.2 ความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ ประชาชนต้องการความรู้มากในการที่จะเลี้ยงโค, กระบือ เลี้ยงเป็ด, ไก่ และเลี้ยงสุกร ให้เป็นอาชีพ

2.2.3 ความรู้ด้านการประมง ประชาชนไม่ต้องการมาก เพราะมีปัญหาเรื่องแหล่งน้ำ

2.2.4 ความรู้ด้านการอุตสาหกรรมในครัวเรือน เพศหญิงสนใจความรู้ในการทอผ้า การห่อเสื้อ มากกว่าเพศชาย เพศชายสนใจความรู้ในการจักสานมากกว่าเพศหญิง

2.2.5 ความรู้ด้านการค้าขาย โดยส่วนรวมประชาชนต้องการความรู้เกี่ยวกับการหาตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์ มากที่สุด นอกจากนี้ยังสนใจความรู้เกี่ยวกับ แหล่งเงินทุน ทุนหมุนเวียน และการสหกรณ์

2.2.6 ความรู้ด้านแรงงานและวิชาชีพทางช่าง โดยส่วนรวมประชาชนต้องการความรู้เกี่ยวกับแหล่งงานต่างๆมากกว่าเรื่องอื่น ส่วนวิชาชีพทางช่างนั้น เพศชายต้องการความรู้ทางช่างก่อสร้าง ช่างซ่อมรถยนต์/เครื่องยนต์ ช่างไฟฟ้า/วิทยุ มากกว่าเพศหญิง และเพศหญิงต้องการความรู้ทางช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างเสริมสวย/ตัดผม มากกว่าเพศชาย

3. ความรู้เพิ่มพูนเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต

โดยส่วนรวมประชาชนต้องการความรู้ด้านสุขภาพอนามัย มากที่สุด นอกจากนี้ผู้นำท้องถิ่นต้องการให้ประชาชนได้ความรู้ในการวางแผนครอบครัว สิทธิหน้าที่พลเมือง และทางศิลปวัฒนธรรม มากกว่าที่ประชาชนต้องการเอง

Thesis Title Problems of and Needs for Non-Formal Education of
 People in Tung Kula Ronghai Area

Name Mr. Yothin Jaishuen

Thesis Advisors Professor Somwung Pitayanuwat, Ph.D.
 Assistant Professor Orapin Viboolyaphand

Department Educational Research

Academic Year 1987

ABSTRACT

The purpose of this research was to study and compare opinions concerning problems of and Needs for Non-Formal Education of people residing in Tung Kula Ronghai area. Samples are 279 local residences drawn from 6 randomized villages and 46 local leaders from the same villages. Data collected by individually interviewing and or answering the constructed questionnaire. The presentation of the mentioned data are in forms of Mean, Standard Deviation, and t-test.

Major findings are as follows:

1. The problems in the pursuit of Non-Formal Education of people in Tung Kula Ronghai area are: Lacking of Child Care Center, Lacking of Playgrounds and Lacking of agencies to offer Non-Formal Education programs.

2. Needs for Non-Formal Education

- 2.1 Needs for Adult General Education. As a whole, the people needs Adult General Education levels 3 and 4 more than other levels.

Female population needs level 4 more than the male does.

2.2 Needs for Vocational Education

2.2.1 Crop information. Knowledges of this field that the people need respectively are: How to prevent insects and Uses of insecticides efficiently, Land preservation, Water preservation, Growing the kitchenside vegetables, How to select good seeds, How to make and use organic fertilillizer, and Mushroom growing.

2.2.2 Livestock raising information. The whole people need much of the information on How to raise cattles, or pigs or poultries professionally.

2.2.3 Fishery information is not much interested by the people due to the lacking of water sources.

2.2.4 Home Industry information. Female population are interested in the knowledges of cloth and mat weaving more than Male while the latter are interested in the knowledge of making basketry than the former.

2.2.5 Commercial information. Among the knowledges on commercial information, the people needs 'How to find the right market for their products' the most. other interested knowledges are: Investment, Money Loanable Firms, and Co-operatives.

2.2.6 Information of Labour Act and some Specific Job Skills. Most people need to obtain the information on Labour Market. Other findings are: Male population demands the trainings of Construction, Engine or cars repair, Radio or electricity repair, more than the Female while the latter demands the knowledges of Dress making and of Beauty/Barbering more than the former.

2.3 Needs for Enrichment Knowledge

The whole population are very interested in Health Education. Local leaders are interested in the knowledges of Family Planning, Human Rights, Art and Cultural for villagers more than the villagers themselves.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 2 ท่านในการให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ขอบกพรองต่างๆด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ได้เสร็จสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้ง ๒ โอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการสนับสนุนให้ทุนวิจัย รวมทั้งเชื้อเพื่อนพาทนนะในการเก็บข้อมูล เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน อ. สุวรรณี ในการให้ความสะดวกเรื่องที่พักและอื่นๆในขณะเก็บรวบรวมข้อมูล เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ฝ่ายการศึกษา ฝ่ายพัฒนาการ ฝ่ายสาธารณสุข และฝ่ายเกษตร ของทุกอำเภอในเขตทุ่งกุลาร่องไห้ ที่ได้ให้ความร่วมมือสนับสนุนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

โยธิน ใจชื่น

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
รายการตารางประกอบ	ม

บท

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	4
ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5

2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะชนบทไทย	6
ชนบทอีสาน	7
ทุ่งกุลาร่องไห้และความเป็นมาของโครงการทุ่งกุลาร่องไห้	7
สภาพทั่วไปของหมู่บ้านในเขตทุ่งกุลาร่องไห้	8
เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ผลงานวิจัยภายในประเทศ	13
ผลงานวิจัยต่างประเทศ	21

3	วิธีดำเนินการวิจัย	
	ลักษณะของประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่างประชากร	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
	ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
	วิธีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล	29
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	31
5	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	69
	ขอคนพบ	69
	อภิปรายผล	73
	ขอเสนอแนะ	77
	บรรณานุกรม	79
	ภาคผนวก	83
	ประวัติผู้เขียน	

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากร ความหนาแน่นประชากร รายได้เฉลี่ยของประชาชน ในเขตทุ่งกุลาร่องไห้	25
2	จำนวนประชาชนและผู้นำท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	26
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษานอกระบบ ค่าที่ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างประชาชนกับ ผู้นำท้องถิ่น	32
4	" " ระหว่างเพศ	33
5	" " ระหว่างหมู่บ้าน	34
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายสามัญ ค่าที่ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างประชาชนกับผู้นำ	36
7	" " ระหว่างเพศ	37
8	" " ระหว่างหมู่บ้าน	38
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายอาชีพ ด้านต่างๆ ค่าที่ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างประชาชน กับผู้นำท้องถิ่น	40
10	" " ระหว่างเพศ	41
11	" " ระหว่างหมู่บ้าน	42
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายอาชีพ ด้านการเพาะปลูก ค่าที่เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ประชาชนกับผู้นำท้องถิ่น	44
13	" " ระหว่างเพศ	46
14	" " ระหว่างหมู่บ้าน	48

15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายอาชีพ ด้านการเลี้ยงสัตว์ ค่าที่ ระหว่างความคิดเห็นของประชาชน กับผู้นำท้องถิ่น	50
16	" " ระหว่างเพศ	51
17	" " ระหว่างหมู่บ้าน	52
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายอาชีพ ด้านการประมง ค่าที่ ระหว่างความคิดเห็นของประชาชน กับผู้นำท้องถิ่น	53
19	" " ระหว่างเพศ	53
20	" " ระหว่างหมู่บ้าน	54
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายอาชีพ ด้านการอุตสาหกรรมในครัวเรือน ค่าที่ เปรียบเทียบ ความคิดเห็นระหว่างประชาชนกับผู้นำท้องถิ่น	55
22	" " ระหว่างเพศ	56
23	" " ระหว่างหมู่บ้าน	57
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายอาชีพ ด้านการค้าขาย ค่าที่ เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่าง ประชาชนกับผู้นำท้องถิ่น	58
25	" " ระหว่างเพศ	59
26	" " ระหว่างหมู่บ้าน	60
27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้สายอาชีพ ด้านแรงงานและวิชาชีพทางช่าง ค่าที่ เปรียบเทียบความคิด เห็นระหว่าง ประชาชนกับผู้นำท้องถิ่น	61
28	" " ระหว่างเพศ	62
29	" " ระหว่างหมู่บ้าน	63

30	คำเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ความรู้เพิ่มพูนเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิต คำที่ เปรียบเทียบความคิดเห็น ระหว่างประชาชนกับผู้นำท้องถิ่น	65
31	" " ระหว่างเพศ	66
32	" " ระหว่างหมู่บ้าน	67